

UDC 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2023.19.61>

Bondarchuk O. P.

*Candidate of Economic Sciences, doctoral student of the department of private and public law
University of Customs and Finance*

THE CONCEPT OF SOCIAL DIALOGUE AS A PERSPECTIVE FOR THE DEVELOPMENT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL RELATIONS

Formulation of the problem. According to Art. 1 The Law of Ukraine “On Social Dialogue in Ukraine” dated December 23, 2010 No. 2862-VI defines that social dialogue is “the process of identifying and bringing together positions, reaching common agreements and making agreed decisions by the parties to the social dialogue representing the interests of workers, employers and executive authorities and local governments on the formation and implementation of state social and economic policy, regulation of labor, social, economic relations” [1].

Principles for the implementation of social dialogue in accordance with the current legislation of Ukraine: the principle of legality and the rule of law; the principle of representativeness and competence of the parties and their representatives; the principle of independence and equality of parties; the principle of constructiveness and interaction; the principle of voluntariness and the acceptance of real obligations; the principle of mutual respect and search for compromise solutions; the principle of mandatory consideration of proposals from the parties; the principle of priority of conciliation procedures; the principle of openness and transparency; the principle of obligatory compliance with the agreements reached; the principle of responsibility for the fulfillment of accepted obligations.

This determines the relevance of searching for answers to the questions of establishing the content and essence of the category “social dialogue” from the point of view of building administrative-legal relations.

The purpose of the article is to characterize social dialogue as a principle for constructing administrative legal relations.

The state of scientific development of the problem. Establishing the content of the category “social dialogue” as a principle for building administrative-legal relations is a relatively new issue of scientific research, despite the adoption of a special legislative act more than 10 years ago. But the search for effective ways to ensure social rights through the use of administrative and legal means to influence legal relations was also a fairly common request from both representatives of the practical component of the legal profession and from representatives of the scientific community. Issues of implementation of social rights within the framework of labor relations were studied in the publications of N.B. Bolotina [2], I.V. Venediktova [3], L.F. Kupina [4] and others; in the field of administrative and legal relations - in the works of Yu.O. Leheza, L.O. Zolotukhina [5] and other scientists. From the point of view of constitutional and legal regulation, the issue of regulating social dialogue was addressed in the publications of N.V. Mishina [6], O.M. Baymuratov [7] and others. Within the framework of the science of civil law, the issue of normative regulation of social dialogue was considered in the studies of I.E. Berestova, Z.I. Romovskaya, M.I. Stefan and other authors. But at the same time, the issue of normative regulation of establishing social dialogue from the point of view through administrative and legal methods of influence and instruments of public administration is carried out fragmentarily, in particular, at the level of individual publications

of such scientists as A.V. Miskevich [8], A.V. Oleinik [9], I.M. Tkachenko and others.

However, at the same time, the establishment of the content of social dialogue as a principle for building administrative-legal relations has been studied fragmentarily, at the level of individual sectoral studies of the specifics of the implementation and protection of social rights in administrative proceedings or administrative procedures. Thus, this determines the relevance of researching the concept and essence of “social dialogue” as a principle for building administrative-legal relations.

The idea of social dialogue follows in the temporary dimension of the normative consolidation of the concept of administrative reform in Ukraine. On this score A.V. Maslova determines that the idea of social dialogue should be built in correlation with the introduction of the concept of “human-centrism”, which is the basis of administrative reform [10, p. 117]. The concept of “human-centrism” is considered as an established new ideological strategy of social development, focused primarily not on the mastery of material values and benefits, but on spiritual and cultural values, moral and humanistic ideals as a prospect for the development of humanity. Although it should be emphasized that the idea of “human-centrism” did not appear at the end of the 20th century; its origins occurred in philosophical teachings, in particular, in the teachings of “philosophy of the heart” [10, p. 471–472]. In the light of understanding the category of “social state”, the concept of human-centrism as a set of tendencies to humanize the normative regulation of social relations should be relied upon [11].

So, the concept of human-centrism gravitates toward humanistic ideas, but at the same time it acts as an independent ideal for the development of society. As S. Yu. Tsygulev correctly notes, the understanding of human-centrism should proceed from the recognition of the individual as the highest social value; man should be recognized

as the center of the universe, government activity and interaction of society. As noted by S.Yu. Tsygulev’s human-centrism is the only possible and at the same time positive content of the development of society [11]. Human-centrism can be realized due to social empathy [12, p. 102].

Thus, the concept of human-centrism is becoming increasingly popular and is recognized as an ideology for the development of society and the state. And it is the idea of human-centrism that is the basis for the successful establishment of social dialogue in the state.

However, unfortunately, the ongoing social crisis, caused by various external and internal factors of influence, including those related to the military situation in Ukraine, determines the growth of social despondency in the efficiency and transparency of the functioning of the administrative and legal mechanism for ensuring human rights and freedoms [13, p. . 31].

The idea of human-centrism and social dialogue, according to E.V. Kurinny is the “litmus” test that is an incentive for the implementation of administrative reform in Ukraine, which should be implemented taking into account national traditions and experience of the leading countries of the world [14, p. 6]. But at the same time, scientists note that the idea of human-centrism is quite difficult to implement in practice, which requires the search for optimal models of interaction “person – society – state”, which the model of “social dialogue” can and should become.

Conclusions. Thus, the idea of social dialogue lies in the need to establish social values, the implementation of which depends not only on the state and government entities, but also on the person himself, the level of his legal consciousness and activity, on his ability to bear responsibility for his actions before current and future generations . Thus, we should talk about a certain transformation of the concept of human-centrism into the concept of sociocentrism as a concept of development and development of administrative-legal relations.

Summary

The author established that the implementation of the tasks of the social state is connected with the achievement of social dialogue not only between the employer and the employee, but also primarily between the state and the person. It was found that the principles of social dialogue in accordance with the current legislation of Ukraine are: the principle of legality and the rule of law; the principle of representativeness and authority of the parties and their representatives; the principle of independence and equality of parties; the principle of constructiveness and interaction; the principle of voluntariness and acceptance of real obligations; the principle of mutual respect and finding compromise solutions; the principle of obligation to consider the proposals of the parties; principle of priority of coordination procedures; the principle of openness and transparency; the principle of mandatory compliance with the agreements reached; the principle of responsibility for the fulfillment of accepted obligations. The author concluded that the achievement of the principles of building social dialogue defined in Art. 3 of the Law of Ukraine dated December 23, 2010 No. 2862-VI, requires a review of the subject of administrative and legal relations, and requires its understanding as a certain set of social relations between the state and the individual, where the basis is the introduction of the idea of understanding a person as the highest social value, which has to be a vector for determining community development vectors. It is emphasized that the achievement of social dialogue is correlated with the implementation of the concept of «human-centeredness», which results from the recognition of the individual as the highest social value, and the person should be recognized as the center of the universe, state activity and social interaction. The author supports the conclusion that the introduction of the concept of people-centrism requires the development of the state on the basis of service and service to society. The author substantiates that the review of the subject and content of administrative-legal and administrative-procedural legal relations requires to be based not only on the comprehensive implementation of the concept of «people-centeredness», but also on its symbiosis with the concept of social dialogue as a concept of mutual social responsibility and support of the state, man and society. The author proved the direction of the development of administrative and legal relations towards the formation and gradual introduction of the concept of sociocentrism.

Key words: administrative-legal relations, administrative-procedural relations, state, concept, people-centeredness, principles, social state, social dialogue, sociocentrism, value of law.

Бондарчук О. П. Концепція соціального діалогу як перспектива розвитку адміністративно-правових відносин

Автором встановлено, що реалізація задач соціальної держави пов'язується із досягненням соціального діалогу не лише між роботодавцем та працівником, але і передусім між державою і людиною. З'ясовано, що принципами здійснення соціального діалогу відповідно до чинного законодавства України є: принцип законності та верховенства права; принцип репрезентативності і правоможності сторін та їх представників; принцип незалежності та рівноправності сторін; принцип конструктивності та взаємодії; принцип добровільності та прийняття реальних зобов'язань; принцип взаємної поваги та пошуку компромісних рішень; принцип обов'язковості розгляду пропозицій сторін; принцип пріоритету узгоджувальних процедур; принцип відкритості та гласності; принцип обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; принцип відповідальності за виконання прийнятих зобов'язань. Автором зроблено висновок, що досягнення принципів побудови соціального діалогу, визначених у ст. 3 Закону України від 23 грудня 2010 року № 2862-VI, вимагає перегляду предмету адміністративно-правових відносин, і вимагає його розуміння як певної сукупності суспільних відносин між державою та особою, де базисом є запровадження ідеї розуміння людини як найвищої соціальної цінності, що і має бути вектором для визначення векторів розвитку спільноти. Підкреслено, що досягнення соціального

діалогу перебуває у кореляційних зв'язках із реалізацією концепції «людиноцентризму», що виходить із визнання особи найвищою соціальною цінністю, людина має визнаватися центром всесвіту, державної діяльності та взаємодії суспільства. Автором підтримано висновок про те, що запровадження концепції людиноцентризму вимагає розбудови держави на засадах сервісності та служінням суспільству. Автором обґрунтовано, що перегляд предмету та змісту адміністративно-правових та адміністративно-процесуальних правовідносин вимагає базуватися не лише на всебічному впровадженні концепції «людиноцентризму», але і на її симбіозі із концепцією соціального діалогу як концепції взаємної соціальної відповідальності та підтримки держави, людини та суспільства. Автором доведено спрямування розвитку адміністративно-правових відносин у бік формування та поступового запровадження концепції соціоцентризму.

Ключові слова: адміністративно-правові відносини, адміністративно-процесуальні відносини, держава, концепція, людиноцентризм, принципи, соціальна держава, соціальний діалог, соціоцентризм, цінність права.

References:

1. Про соціальний діалог в Україні: Закон України від 23 грудня 2010 року № 2862-VI. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>
2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту: становлення і розвиток в Україні. К.: Знання, 2005.
3. Венедіктова І.В. Цивільно-правовий захист прав особистості при здійсненні медичної діяльності. Матеріали наук.-практ. конф. Харків : ХМАПО, 2006. С. 5–7
4. Купіна Л.Ф. Соціальні та економічні чинники, які формують умови ефективності норм трудового права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. Вип. 2. С. 93-96
5. Легеза Ю.О., Золотухіна Л.О. Досягнення балансу публічного та приватного інтересів у сфері соціального забезпечення населення України: реалії та перспективи правового регулювання. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2020. №2. С. 85-91.
6. Mishyna N. V. Decentralization: European court of human rights' judgements implementation. Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». Одеса, 2023. Т. 32. С. 94-99. <http://naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom32/11.pdf>
7. Баймуратов М.О. До питання про вибір національної моделі місцевого самоврядування. *Публічне право*. 2015. №3. С. 57-65.
8. Міськевич А. В. Співвідношення соціальних та адміністративних послуг у сфері соціального захисту населення в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : право. 2015. Вип. 35. Ч. 1. Т. 2. С. 136–138
9. Олійник А. В. Сутність відносин, пов'язаних із реалізацією соціально-економічних прав людини. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. № 1. Т. 2. С. 105–108.
10. Маслова А.В. Концепція людиноцентризму в адміністративному праві: передумови виникнення, зміст та нормативна основа. *JURNALUL JURIDIC NAȚIONAL: TEORIE ȘI PRACTICĂ • НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЮРИДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА • NATIONAL LAW JOURNAL: THEORY AND PRACTICE*. 2020. August. С. 115-124.
11. Цигульов С. Ю. Філософія людиноцентризму – парадигмальний шлях розвитку суспільства. URL: <http://nauka.zinet.info/17/tsygulyov.php>
12. Юровська В. В. Людиноцентристська концепція адміністративно-правової доктрини: філософський аспект нової ідеології адміністративного права. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2016. № 41. Т. 3. С. 96-102
13. Гладкая О. В. Передумови реалізації адміністративно- правової доктрини людиноцентризму. *LEX PORTUS*. № 1. 2017. С. 64–73
14. Курінний Є. В. Реформування українського адміністративного права: декілька тез про сутність процесу. *Адміністративне право та процес*. 2013. № 2. С. 5-15